

KOLEKTYVINIS DARBAS

LIETUVOS KP ANYKŠČIŲ RAJONO KOMITETO IR
RAJONO LIAUDIES DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

Anykščiai

1981 m.

gegužės

9 d.

Šeštadienis

Nr. 54 (4247)

IIIIIIII

Kaina 2 kap.

Eina nuo 1948 m.

Kad stambesnės užaugtų saldžiosios šaknys

„Aukštakalnio“ kolūkyje dar iki šiol tebetelkšo vanduo kai kuriose dirvose, kur pernai buvo cukrinių runkelių pasėliai. O šių metų cukrinių runkelių pasėliams kolūkio vyr. agronomas Valentinas Karaliūnas parinko aukštesnes, sausesnes dirvas.

Daug trisro įdėjo aukštakalniečiai, ruošdami šias dirvas sėjai. Sekliai ardami, mechanizatoriai įterpė į jas per žiemą iškratytą mėšlą. Pavasario darbų metu jie likinai pakeitė savo profesiją automašinų vairuotojai Al-

fredas Kepalinskas ir Jonas Talutis. Jie sėdo už traktorių vairo ir kruopščiai sukultivavo nemažą dirvų, jų tarpe ir cukrinių runkelių sėjai skirtą 118 ha masyvą.

Nemaža kliūtis runkelių sėjams — vietomis dirvose riogsančios stambokios akrienys. Kolūkiečiai skuba juos prieš sėją nurinkti, išveždami iš laukų arkliniais vežimais. Kitas rūpestis — išnaikinti runkeliams skirtose dirvose piktžolės. Mechanizatoriai Algis Medinis ir Jonas Jovaiša prieš sėją šias

dirvas nupurskė fenozano ir linocilo skiediniu, įmaišę į šiuos herbicidus boro rūgštis.

Užvakar, kai lankėmės kolūkyje, mechanizatoriai Jonas Pilipūnas ir Kazys Morūnas buvo apšęje cukriniais runkeliais bemaž pusę plane numatyto ploto. Užklupęs lietus tądien valandai kitai pristabdė darbus, bet, dirvoms pradžiūvus, į pavakare sėjėjai vėl darbavosi. O šiomis dienomis ankstyvuosius cukrinių runkelių pasėlius jau akėja traktorininkai Vytautas Alkauskas ir Vilmanas Inčiūra. Dedamos pastangos, kad kolūkyje būtų išaugintas socialistiniuose įsipareigojimuose numatytas saldžiųjų šaknų derlius — 180 cent iš hektaro.

Zinoma, šis derlius galėtų būti dar didesnis. Bet tam, kaip pastebėjo kolūkio vyr. agronomas, runkeliams skirtas dirvas reikia palręšti tiek mėšlu, tiek mineralinėmis trąšomis iš rudens, kas ir numatoma ateityje padaryti.

Nemaži šiemet „Vienybės“ kolūkio cukrinių runkelių augintojų užmojai: jie pasiryžę iš kiekvieno hektaro prikasti po 24 tonas šaknų.

Tačiau pamatas šiam įsipareigojimui dedamas silpnokas. Kai Stačkūniškio tarybiniame ūkyje buvo pasėti visi, o „Aukštakalnio“ kolūkyje — beveik pusė cukrinių, tądien „Vienybės“ kolūkyje šia kultūra traktorininkas Antanas Šakėnas buvo apšęjęs tik 11 hektarų. Ne toks jau didelis plotas — viso 80 hektarų — cukrinių runkelių šiame kolūkyje bus auginamas. Patyręs mechanizatorius įstengė baigti jų sėją per 2—3 dienas. Visa bėda, kad dirvos dar nebaigtos ruošti. Prie Troškūnų — Traupio vieškelio šiam likusiai skirtoje dirvoje netgi likęs nesurastas plotelis. Kolūkio vyr. agronomas Juozas Polikevičius pagaliau nusprendė, jog nebėra ko laukti, kol šis įmirkęs plotelis pradžiū. Vėrciau cukrinius runkelius pasėti — sausesnėje dirvoje, skirtoje pašariniam runkeliams. Matyt, šitaip pasitvarkyti reikėjo anksčiau ir cukrinių runkelių sėjos tempai būtų nepalyginamai didesni.

agronomė V. Baranauskienė,
D. Binkys

Rajono spaudos centro
„Derlius-81“ narių

J. Buivydo plakatas.

(ELTA)

Išaiškinti nugalėtojai

Visuotinio vyno pramonės gamybinio susivienijimo darbo žmonių susirinkime buvo paskelbti pirmojo šių metų ketvirčio socialistinio lenktyniavimo rezultatai.

Pagrindinės gamybos cechų tarpe lenktyniavimo nugalėtojų pripažintas vyno medžiagų gamybos cecho kolektyvas. Pagalbinės gamybos cechų tarpe geriausių darbo rezultatų pasiekė tiekimo skyriaus darbuotojai, iškovoje pirmąją vietą. Techninių skyrių tarpe socialistiniame lenktyniavime geriausių rodiklių pasiekė energinio skyriaus darbuotojai. Keluriolika brigadų atskiruose darbo baruose pripažintos socialistinio lenktyniavimo nugalėtojomis. O 29 darbininkams buvo suteiktas geriausio darbuotojo pagal profesiją vardas. Geriausias inžinerijos-technikos darbu-

otojas, pagal atskiras grupes, pripažinti G. Janulienė, E. Zibienė ir P. Bučiūnas.

Susivienijimo direktorius J. Makštelė įteikė pereinamuosius prizus. Už geriausių gamybinių rodiklių prizas įteiktas vyno-kalvados gamybos cecho kolektyvui. Prizas už aktyvų dalyvavimą visuomeniniame darbe atiteko šio cecho vyno išpilstymo baro darbuotojams. Tvarkingiausiojo gamybos baro prizas įteiktas katilinės kolektyvui, o geriausio susivienijimo brigados — A. Paškevičiaus vadovaujamai šalikvių-remontininkų brigadai.

A. Podvorotnikovai, J. Zlobienė, G. Vygelienė, J. Kolesnikovai, S. Rukšienė ir A. Paškevičius įteikti geriausio darbuotojo pagal profesiją pereinamieji prizai.

B. Milaševičius.

Netrukus ir bulviasodžio pabaigtuvės

Sutartinai pavasario sėjos darbų baruose triūsia Kurklių kolūkio mechanizatoriai. Patyrę traktorininkai Stasys Leita ir Juozas Versulis beveik kasdien grūdinėmis kultūromis apšėdavo iki 40 ir daugiau hektarų dirvų. Jų sąskaitoje — daugiau kaip 500 hektarų jau grūdų suaugusių laukų ir jau kolūkyje atėjo metas jaut sėjos pabaigtuvėms.

Kaip papasakojo kolūkio vyr. agronomas L. Kapušinskas, nemažą darbų krūvis teko ūkio traktorininkams, priklausantiems mechanizuotai organinių trąšų išvežimo ir įterpimo grandžiai. Kadangi dėl nepalankių gamtinių sąlygų pernykščių metų rudenį kai kurie kaupiamosios kultūros skirti laukai nebuvo patręšti organinėmis trąšomis, tai sutartinai dirbdami su pakrovėjais Jonas Miškinis ir Rimantas Malinauskas, o su kratytuvais — mechanizatoriai Povilas Paukštys, Jonas Lavinskas ir Bronius Slaita per pamainą įstengdavo ap-

mėšluoti ne mažiau kaip 15—16 hektarų dirvų. Patręštuose ir kruopščiai įdirbtuose laukuose šių metų pirmojo ketvirčio socialistinio lenktyniavimo nugalėtojas mechanizatorių tarpe Jonas Kukla kartu su Jonu Colka, našiai panaudodami bulvių sodinamąsias, kasdien įvykdydavo po 2 išdirbio normas ir apšėdavo bulvėmis 15—17 hektarų plotą. Dabar bulvėmis jau apšėdinta daugiau kaip 100 hektarų ir artimiausiomis dienomis numatoma bulviasodžio darbus užbaigti visuose 150 hektarų šiai kultūrai skirtuose laukuose. Jau užbaigta kolūkyje ir pašarinių runkelių sėja, o anksčiau pasėtuose grūdinių kultūrų masyvuose mechanizatorius Juozas Colka atlieka pasėlių akėjimą.

Kad kolūkio mechanizatoriai, ruošiantys dirvas sėjai, o taip pat sėjėjai ir bulvių sodintojai nesugaištu laiko pietums, jiems karšti pietūs tiesiog pristatomi į darbo vietą.

S. Venckus

Baigė sėti linus

Tik dalį linams skirtų laukų „Pirmyn į komunizmą“ kolūkyje pavyko išlyginti ir patręsti iš rudens. Kitą dalį šių darbų teko atlikti pavasarį. Lygindamas ir kultivuodamas šias dirvas, ypač kruopščiai pasitvarko mechanizatorius Donatas Ragauskas.

Šiandien kolūkio mechanizatorius Adolfas Kuncė baigė apšėti linais 110 ha masyvą. Kartu su sėmenimis įterpiamas dirvon granuliuotas superfosfatas su boro priemaiša.

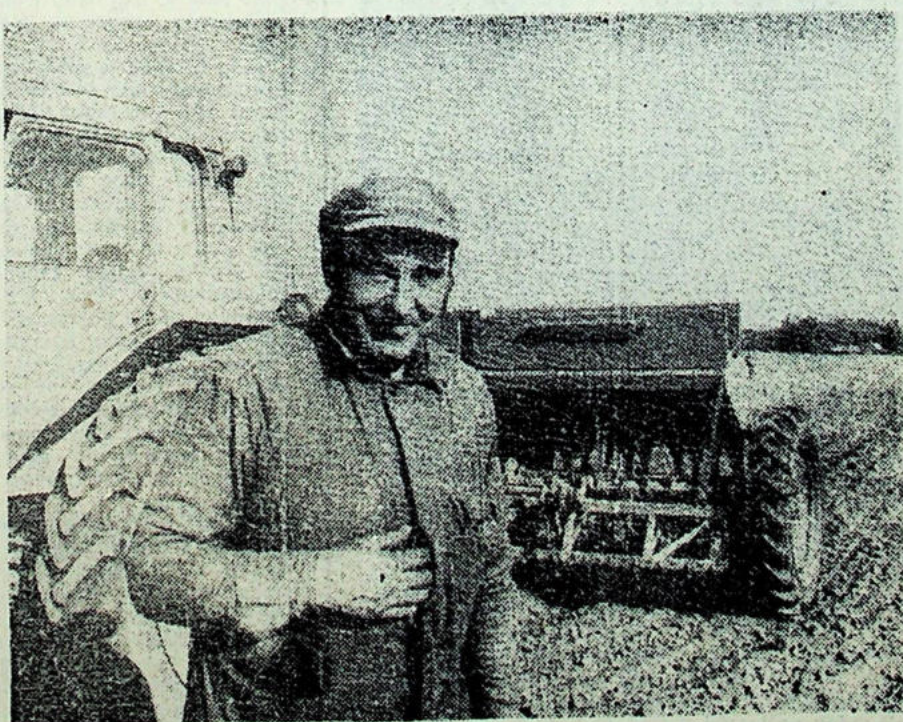
Tokių pat rūpestių turėjo pavasari Levaniško kolūkio linų augintojai. Jiems teko lyginti visą linams skirtą sėjomainos lauką — 150

hektarų. Įterpti į jį trąšas. Po kultivavimo šį masyvą baigia nuakėti mechanizatoriai Jonas Urbonas ir Valentas Krivičius.

Mechanizatorius Algis Šniukšta iki vakar dienos buvo linais apšęjęs trečdalį jiems skirtą sėjomainos lauko. Kartu su sėmenimis įterpiamas boru praturtintas superfosfatas, o papildomai šia mikrotrąša pasėliai bus patręšti, juos apdorojant herbicidais.

Kadangi Levaniškoje slokiojama patalpų galvėnoms džiovinai, linai čia sėjami trimis skirtingais terminais iki šio mėnesio vidurio, siekiant, kad jų pasėliai neviečiu laiku pribręstų.

B. Danauskas

Šiemet jau dvidešimt septintoji sėja Svėdasų kolūkio mechanizatoriaus Albino Mikšio biografiijoje. Kai leidžia orai, darbo veteranas kasdien vidutiniškai apšėja po 15—16 hektarų dirvų. A. Mikšio ir kitų jo darbo draugų atsidavusio, nuosirdaus trūsio dėka Svėdasų kolūkio šeiminkai Anykščių rajone žengia sėjos darbų mečio pirmųjų priešakyje.

J. Junevičiaus nuotrauka

Technika

„Baltijos“ laivų statytojai dviem savaitėmis anksčiau numatytą laiką į tolina kelionę palydėjo naują doka, skirtą Nikolajevsko prie Amūro laivų remontininkams. Plaukiojanti doka keliamoji galia — 4500 šp.

Po rekonstrukcijos gražiai įrengtame Tauralaukio tarybinio ūkio lopšelyje-darželyje įsikūrė beveik pusantrosimto vaikų. Pastaraisiais metais klaidėdichai kaimo vietovėse pastatė 12 ikimokyklinių įstaigų.

Lietuvos TSR kaimo statybos ministerijos Panevėžio ketvirtiojoje autotransporto įmonėje per pastarąjį dešimtmetį dvigubai padidėjo krovinių pervežimai, o vairuotojų vidutiniai išdirbiai — daugiau kaip triš kartus. Panevėžiečių patirtis, organizuojant socialistinį lenktyniavimą, išanalizuota Kaune ir Panevėžyje įvykusioje sąjunginės pažangaus patyrimo mokyklos užsėmimuose, kuriuose dalyvavo atstovai iš visu respublikos.

(ELTA)

Pergalės šventė

Tarybinės liaudies pergalės Didžiajame Tėvynės kare diena — 1945 metų gegužės 9-oji — amžiams įrašyta į mūsų socialistinės valstybės, mūsų kovos už komunizmą, žmonijos likimo istoriją.

Hitlerininkų kariuomenė pergalingu maršu pražygiavo per Europos šalį ir klasątingai įsiveržė į mūsų Tėvynę. Komunistų partijos pašaukti ir jos vadovaujami, tarybiniai žmonės visi kaip vienas pakilo į kovą su priešu. Partijos šūkis — „Viskas frontui, viskas pergalei!“ tapo tarybinių žmonių gyvenimo įstatymu. Partijos vadovaujamos tarybinės Ginkluotosios Pajėgos ne tik atrėmė hitlerininkų atakas, bet ir sulaukė priešą, triuškinę jį mūšiuose, kol iškovoję pergalę.

Ilgame, sunkiausiame iš visų mūsų Tėvynės istorijoje buvusių karų tarybinė liaudies įvykdė žygdarbį, kuriam lygių nežinojo žmonija. Ji sugebėjo ne tik apginti savo laisvę ir nepriklausomybę, bet ir lemiama indėliu prisidėjo prie Europos ir pasaulio civilizacijos išgel-

bėjimo nuo fašistinių barbarų.

Vykdydamos savo kilnią išvadavimo misiją, mūsų Tėvynės Ginkluotosios Pajėgos atėjo į pagalbą Europos tautoms.

„Mūsų pergalė įtikinamai įrodė, jog pasaulyje nėra tokios jėgos, kuri galėtų nugaltinti socializmą.“

Trisdešimt šešerius metus tarybiniai žmonės, Europos tautos, visa žmonija naudojasi gėrybėmis, kurios buvo iškovotos Pergalės prieš fašistinę Vokietiją dėka. Šioje pergalėje — lemiamas tarybinės liaudies indėlis.

Dabar Tarybų šalis tvirtai žengia pirmyn lenininio taikos ir kurlamojo darbo keliu. Įgyvendindama TSKP XXVI suvažiavimo nutarimus.

Komunistų partijos, tarybinės vyriausybės vaisinga veikla, kuria siekiama įtvirtinti didžiosios pergalės rezultatus, kova už tvirtą taiką žemėje, kuri buvo pasiekta didžiuliu aukų ir liaudies kančių kaina, yra tiesioginė tauta tos kovos, kurią laimėliu tarybinė liaudies Didžiojo Tėvynės karo metais.

JŲ ATMINIMAS GYVAS

Tarybinio kario pergalingą žygį pačiame žiauriausiam iš karų įspūdingai nusako didingas monumentas, iškylęs Berlyne, Treptovo parke. Vienoje kario rankoje nuleistas kardas, o kitoje — pakylėta mergaitė simbolizuoja tarybinio žmogaus valią ir humanizmą, byloja apie kartų kartoms paliktą ramų dangų ir apgintą vaikystę.

Kurklių karių kapinės priglaudė 187 kovotojus. Čia 1944 metų vasarą baigėsi jų kovos kelias, užgeso gyvybės, o tų gyvybių kaina mums dovanojo draugystę, brangūs ryšiai su daugelio Tarybų Sąjungos miestų žmonėmis. Mums rašo iš Chersono ir Kijevo, Donecko ir Minsko, Permės ir Frunzės, Vitebsko ir Saratovo žuvusiųjų artimieji. Apie šią draugystę liudija daugybė mums atsiųstų laiškų, dovanų bei padėkos įrašai svečių knygoje.

Šį pavasarį vėl atkeliavo siuntinys iš Kijevo. Vasilijaus Fiodorovičiaus Kolomijec žmona Vera Afanasjevna mums atsiuntė gėlių sėklų, prašydama pasodinti jas karių kapuose.

Visada mums ypač brangūs tie laiškai, kuriuose randame žuvusiųjų karių nuotraukas arba artimųjų atsiminimus apie juos. Ana Ivanovna Fomicenko, gyvenanti Frunzėje, — Didžiojo Tėvynės karo dalyvė, išėjusi į

frontą tiesiai iš mokyklinio suolo. Po karo Ana Ivanovna ilgus metus dirbo žurnalistė Pietų Urale. Dabar ji gyvena Kirgizijoje ir savo plunksnos darbus spausdina respublikinėje spaudoje. Žurnaliste padovanojo mokyklai savo apybraižų knygą „Likimai“. Viena iš knygų skyrių, pavadintame „Šią dieną mes artinome kaip galėjome“, pasakojama apie rūsias Didžiojo Tėvynės karo dienas. Ana Ivanovna Fomicenko pasakoja apie savo brolių Eugenijų, lakūną, žuvusį prie Leningrado. Jaunuoliui tada buvo 23 metai, jis daugelį kartų naktimis pakildavo virš Leningrado, mūšiuose numušė 8 fašistų lėktuvus, buvo apdovanotas Raudonosios Vėliavos ordinu ir žuvo Volchovo elektros rajone, nedavęs priešo lakūnui bombarduoti elektros. O jaunesnysis Anos Ivanovnos brolis — septyniolikmetis Nikolajus — tada dirbo karinėje gamykloje. Išsisparas jis nepareidavo namo: nakvodavo cecho. Vienintelė mintis kankino Nikolajų: „Į frontą! Greičiau į frontą! Atkeršyti už vresnįjį brolių, už visus fašistų užmuštus ir nukankintus!“

1943 metais vaikas išėjo į frontą. Devyniolikmetis jaunuolis tapo patyrusiu kovotoju, buvo dukart sužeistas ir vėl grįžo į rikiuotę. Fronte jis tapo komunistu, apdovanotas Slovės III-ojo laipsnio ordinu ir medaliu „Už narsumą“. 1944 metų liepos 25 dieną narsus uraltis vaikas Nikolajus Cernecovas žuvo, vaduodamas Anykščių žemę, palaidotas Kurklių kapinėse. Žuvusiojo seseriai Anai Fomicenko nusiuntė knygą apie Lietuvą. Laukiame žurnalistės atsilankant Kurkliuose. Tada mes gerbiamai vieš-

niai, kaip ir kiekvienam, pirmą kartą atsilankiusiam, išeiksim brangų atminimą, žiupsnį gimtinės žemės, už kurią paaukojo savo jauną gyvybę ir kurioje amžinai pasiliko brolis Nikolajus.

Lietuvišką žemę, kaip šventą relikviją, kaip brangų žuvusių artimųjų atminimą saugo Ana Danilovna Krasnova Novočerkaske, Ana Ivanovna Pulinec, gyvenanti Ciuriupinske, Varvara Maksimovna Gladkova — Donecko gyventoja, Aleksandras Lvovičius Simonovas Vitebske, Lidija Josifovna Ovsienko iš Rostovo prie Dono. Šita žemė, krauju aplaistyta, palikta esamoms ir būsimoms kartoms. Jauni vaikai ejo per karo liepsną ir krito kovos lauke, kad niekad ateityje jauniems nereikėtų parkristi nuo šūvių.

1944 metų liepą fašistai jau spruko iš Anykščių apylinkių. Besitraukdami jie užminavo Kurklių miestelio gatvėse, kai kuriuos pastatus. Ištuštėjusio, karo nusiaubto miestelio gatvėse parvėję pirmieji pasirodė išminuotojai ir kruopščiai ėmė nukenksminti sprogmenis. Jiems vadovavo gražus ir žvalus leitenantas. Aptikta jau paskutinė mina. Karys atsitiesia su mirites užtaisais rankose ir šaukia: „Ura! Miestelis išminuotas!“ Kuriantis trenksmas sudrebina pirklių langus, o ten, kur su mirties radiniu stovėjo ir džiaugsmingai šypsojosi pionierius, išsklaidžius dūmams, žiojėjo duobė.

Dabar toje vietoje, kur sprogo fašistų mina ir žuvo karys, Utenos gatvės gale, supiltas kapas. Leitenanto žuvimo vieta aptverta tvorele, pasodinti keturi berželiai ir ažuoliukas — gyvas paminklas kariui. Nors niekas šiandien iš

miestelio gyventojų nežino kario vardo nei pavardės, bet su dėkingumu ir pagarbą prisimena jo pasiaukojimą žmonėms ir žemei, kuri šiandien brandina duoną.

Kurklių karių kapinių memorialinėje lentoje iškalta Piotro Anikejevičiaus Danilovo pavardė. Gvardijos seržantas Danilovas 1944 metų liepą vadavo Sventosios palikrantes, bet liko gyvas, jo pavardė šalia žuvusiųjų — laiminga klaida. Mūsų krasnato vaduotojas dabar gyvena Nikolajave, rašo mums laisvus, kuriuose pasakoja apie kovų kelią. Svečių knygoje seržanto Piotro Danilovo ranka įrašyta: „Brangūs vaikai, dėkui jums už viską, ką jūs darote, surasdami žuvusių karių, palaidotų jūsų kapinėse, artimuosius. Dėkui jums už tai, kad jūs prižiūrite karių kapus. Linkiu jums gerai mokytis ir niekada nepergyventi to, ką teko iškęsti mums. Didžiojo Tėvynės karo dalyviams.“

Mokykloje jau gyvename šviesiu Pergalės šventės lūkesčiu, kaip ir kasmet, mus aplankys žuvusiųjų artimieji iš Donecko, Vilniaus, Vitebsko, Kijevo. Ne tik didžiosios šventės dienomis pagerbiame kritusiuosius. Pagarba kariui-vaduotojui tvirtai įaugo į mūsų mokyklos tradicijas. Ir rugsėjo pirmąją, ir mirusiųjų pagerbimo dieną, ir Tarybinės Armijos dieną, ir iškilmingų draugovės sveikų ar atskaltnių komjaunimo susirinkimų metu, ir paskutiniojo skambučio švente, ir abiturientų palvdu vakarą — visados ateiname nusilenkti tyliems kauburėliams ir padėli gėles — gyvą atminimą neparėjusiems iš mūsų lauko.

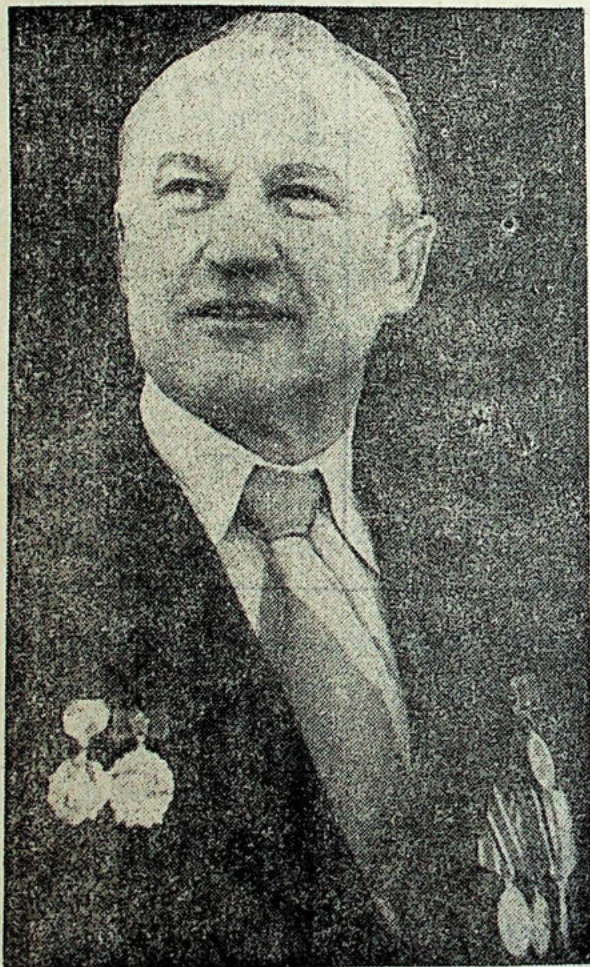
N. Zaukevičienė
Kurklių vidurinės mokyklos mokytoja

RIKIUOTĖJE

Daugelis mūsų esame gimę po karo ir tik iš vyresniųjų pasakojimų, kino filmų, knygų žinome, kaip atrodo sugriauti miestai, nuniokoti kaimai. Vladas Genys tuos rūsčius metus mena aliai smulkmenų. Prabėgę dešimtmečiai nieko neišdildė iš atminties. Tiesa, Vladiui jau neteko dalyvauti didžiausiose Tėvynės karo batalijose. Į pergalingos Tarybinės Armijos karių gretas jis išliejo paskutiniaisiais karo metais.

Paskutiniąją karo dieną Vladas sutiko mažame Čekoslovakijos miestelyje. Po to — keliomis atgalios per miestus, miestelius, sutinkančius ir palvdičius juodomis langų, kiaurymėm, griuvėsių krūvom. Bundantiame gyvenimui tada bene reikalingiausia buvo statybininko profesija.

Vladas sąžiningai dirbo įvairiuose darbo baruose. Penkiolika paskutiniųjų metų jis vienas darbščiausių Anykščių statybos remonto valdybos kolektyvo narių. Kai prieš dešimtmetį buvo gautas naujas galingas autokranas, valdybos vadovai nedvejoję jį patikėjo Vladiui. Sis pateistino pasitikėjimą. Ir dabar kas rytą vienas pirmųjų išskuba į statybos objektus, kur jo laukia statybininkai. Daugelyje mūsų miestų puošiančių pastatų yra šio darbštiaus

Autoriaus nuotraukoje matome Vladą Genį.

žmogaus darbo dalelę. Ar tai pamatus klojo, kėlė sunkias perdengimų plokštes, ar bent statybines medžiagas iškrovė. Teko matyti, kaip meistriškai valdė savo penkiametį autokraną Vladas Genys.

Pasiteiravęs valdybos viršininko M. Urbono, apie Vladą, kaip ir tikėjaisi, išgirdau pačius šilčiausius atsiliepimus.

— Žiūrėk, kitą kartą kokio dvidešimtmečio po darbo valandų ar poilsio dieną padirbėli neprisi-

prašys, o mūsų Vladas, „jeigu reikia“, tai ir dirba. Kruopštus, sąžiningas, darbštus.

Iš tiesų, argi gali šeštadienio rytą geležinkelio atkeliavusios statybinės medžiagos laukti pirmadienio? Ir kiltų neatišiotinų darbų statybininkams dažnai atsiranda.

Toks jis — Vladas Genys — Didžiojo Tėvynės karo eilinis, trečią dešimtmetį bebaigias taikaus darbo rikiuotėje.

J. Junevičius

Jie vadavo mūsų rajoną

Fronto keliais

Jau nemažai metų praėjo nuo tų rūsčių Didžiojo Tėvynės karo dienų. Bėgantis laikas paliko pėdsakus veide, praildė plaukus. Su buvusiais pavasariais, vasaromis nutolo jaunystė. Ta karo metų jaunystė, užgrūdinta kovų ugnį, žiūrėjusi mirčiai į akis. Niekada neišdildys iš atminties laiko tėkmė to, kas buvo patirta, išgyventa fronto keliuose, apkasuose, atakose.

Tada leitenantas Michailas Kuznecovas vadovavo šaulių būriui. Po įnirtingų mūšių Kryme, divizija buvo permesta į Lietuvą. Hitlerininkai, praradę daug savo karių prie Vitebsko, suspėjo naujais daliniais sustiprinti jėgas. Ešelonas sustojo Postavuose. Toliau kelionė automašinomis. Taip 5-sis gvardijos šaulių pulkas atsidūrė prie Troškūnų. Raudonarmiečiai užėmė pozicijas ir laukė įsakymo pulki priešą. Zvalgų pranešimai bylojo, kad fašistai turi pakankamai kovinės technikos ir gyvosios jėgos, vadinas, grumtynės bus aršios.

Ryžtingai, narsiai kilo atakon leitenanto Michailo Kuznecovo būrio vyrai. Staigi ataka palaužė hitlerininkų gynybą, jie buvo priversti trauktis. Kuznecovo būrys išvadavo Vidugirių kaimą, gerokai pasistūmėjo į priekį. Atsitokėję hitlerininkai bandė kontratakuoti, bet taikli ugnis užtvėrė jiems kelią. Tą kartą sėkmingą mūsų baigtį nulėmė ryžtingi tarybinių karių veiksmai.

Nuo Vidugirių kaimo prasidėjo fronto keliai Lietuvoje vedė leitenantą Kuzneco-

vą tolyn į vakarus. Daug jam teko vaduoti mūsų krašto kaimų ir miestelių, už tai būrio vadas buvo apdovanotas Raudonosios Zvaigždės ir Aleksandro Nevskio ordinais. Bet ypač buvo įsidėtinęs tas pirmas mūšis Lietuvos žemėje, ties Vidugirių kaimu... Kai tenka buvusiam kariui pasakoti savo prisiminimus, vardinti vietas, kur grūmėsi su priešu, jis pamini ir Vidugirį.

Pasibaigus karui Michailas Kuznecovas dar ilgai nenusivilko karininko uniformos, baigė karo akademiją, toliau tarnavo Tarybinėje Armijoje, tapo pulkininku. Prie kovinių apdovanojimų buvusiam frontininkui dar buvo prisedgi ir taikos dienomis sąžiningu darbu užsitarnauti apdovanojimai — „Garbės ženklas“ ordinas ir Mongolijos Liaudies Respublikos ordinas.

Prieš keletą metų Michailas Kuznecovas išėjo į atsargą, dabar gyvena Citos mieste, mieliai dalinasi frontininko prisiminimais su jaunimu.

Jis statė tiltus

Tie karo metais pionierių statyti tiltai buvo tvirti ir patikimi. Jais važiuodavo tankai ir savaeigiai pabūklai. Nelengva būdavo tuos tiltus nutiesti per upes, neretai sprogtant priešo pabūklų sviediniams. Delsiti nebuvo galima, mūsų daliniam reikėdavo tuoj pasiekti kitą upės krantą, vis toliau ir toliau į vakarus vyti fašistus. Tie pionierių statyti tiltai irgi vedė į Pergalę.

Daug tokių tiltų teko statyti karo metais gvardijos seržantui Trofimui Dedokui. Kartu su nepažįstamų upių krantais ir tėkmėmis išliko tie tiltai kario atmintyje, nors jų jau seniai nebėra.

1944-ųjų metų vasarą fronto keliai atvedė ukrainietį Trofimą Dedoką į Lietuvą, teko jam statyti tiltą per Sventąją ties Kavarsku. Seržantui ir jo vyrams buvo patikėta paruošti medines atramas ir pastatyti jas upėje. Darbas svarbus ir atsakingas, tai reikėjo padaryti skubiai. Sutartinai dirbo, plūso Trofimas su savo kariais. Du kartus buvo pasirodžiusi priešo aviacija, tačiau kulkosvaidžių kulkos Sventosios vandenį, tekdavo tada nutraukti darbą, ieškoti priedangos pakrantėje.

Seržantas Trofimas Dedokas užduotį įvykdė dviem valandomis anksčiau numatyto laiko. Tiltas buvo pastatytas, juo ėmė riedėti automašinos ir artilerijos pabūklai. Paskui gvardijos seržantas pasižymėjo, vaduojant Sieskus.

Už didvyriškumą ir narsą, kovojant su priešu mūsų krašte, Trofimas Dedokas buvo apdovanotas antrojo laipsnio Slovės ordinu.

Grįžęs į savo gimtąjį Ošetkos kaimą, buvęs karys daug metu stropiai dirbo kolūkyje. Didžiausia šventė jam būdavo Pergalės diena, nes pats patyrė, kokia kaina tai buvo iškovota. Prieš keletą metų sunkiai susirgęs Trofimas Dedokas mirė. Liko tik šviesus Didžiojo Tėvynės karo dalyvio, narsaus kario atminimas.

M. Paveleckas,
V. Gledrys

**KOLEKTYVINIS
DARBAS**

JI PADĖJO SURASTI TĖVO KAPĄ

Praėjusių metų bloknote „Agitatorius“ Nr. 23 aš perskaičiau Eugenijos Vingrienės straipsnį. Jis mane labai sujaudino savo teisingumu, tyrumu, minčių paprastumu. Perskaičiusi šį straipsnį aš nutariau parašyti jį laikraštyje. Šis straipsnyje buvo paminta mano ir mano brolių pavardė — Korziukovai.

Sios puikios moters — mokytojos gerumo nei aprašyti, nei papasakoti žodžiais. Reikia su ja susitikti, pamatyti ją, nors trumpai pasibūti, pasikalbėti su ja, tuomet bus aišku, ką aš noriu pasakyti.

Tai ji mus surado. Teisingiau ne mus, o mums padėjo surasti tėvo kapą. Tėvas žuvo 1944 metais, būdamas Tarybinės Armijos kariu ir vaduodamas iš priešų Anykščių miestą. Mes tik nežinojome, kad tėvas žuvo, tačiau kur išsiųsio palaidoti — žinios nebuvo gavę. O kapelį surado Eugenija su savo auklėtiniais ir parašė broliui į Tulą — Viktorui Korziukovui. Ir mes visil emėme gyventi mintimi — aplankysime šią vietovę, geriau susipažinsime su ja. Pradėjome ruošti kelionę. Kai tėvas išėjo į frontą, mes, trys vaikai, likome pas motiną: man buvo tada 10 metų, broliui Anatolijui — 3 metai (dabar jis statybininkas, gyvena taip pat Tuloje), o Viktorui — tik dvi savaitės. Dabar kiekvienas turime sukūrę savo šeimą, aš jau ir anūkų susilaukiau. Mes visi įsigijome vidurinį ir aukštąjį išsilavinimą. Mūsų vaikai turėjo dar geresnes sąlygas išsilaukti.

I kelionę ilgai ruošėmės: tai atostogos nesutapdavo, tai šeimyniniai reikalai trukdė. Pagaliau 1974 metų rugpjūtyje (tą mėnesį, kai žuvo mūsų tėvas) mes išskridome į Lietuvą.

Buvo saulėta giedra diena, ramiai triūsė žmonės, čilbėjo paukščiai, virš savo lizdų suko ratus gandrai, namų šeiminiams linkėjimai laimės. Anykščiuose mes nutarėme iš karto susirasti mokytoją Eugeniją. Tačiau jos, pasirodo, neužtikome namuose. Juk buvo vasaros atostogos, ir kada sugrįš — nežinia.

Su viltimi, kad mums vis tiek kas nors padės, nuėjome į karinį komisariatą. Ir neapsirikome. Mus sutiko jaunas malonus komisaras

Kada bus sutvarkytas keltas?

Jau antras mėnuo, kai keltas iš Anykščių į Rubikius netvarkomas, o jo žemdirbiai veža į laukus trąšas ir sėklą, vežamos plytos iš SMK Rubikių cecho. Kelyje išmuštos tokios duobės, kad važinėti tenka kaip per suartą lauką.

Antradienį iš Rubikių cecho vežės plytas Panevėžio rajono Ramių kolūkio vairuotojas nepastebėjo duobių, dėl to iš automašinos kėbulo išbūrėjo apie 500 plytų. Gerai dar, kad jos nepataikė į kelių kraštus einančius žmones.

Galbūt kelininkai neįstengs nedelsiant šių duobių padengti asfaltu, bet nors laikinai reikėtų jas užpildyti ir užlyginti. Negalima laukti, kol šiame kelyje įvyks avarija.

A. Diečkus
„Anykščių šilėlio“ kolūkio liaudies kontrolės grupės pirmininkas

(pavardės, deje, nebeprisimenu), apgailestavo, kad nėra mokytojos, ji daugiausia žino. Paliko visus darbus, nors laisvo laiko tikriausiai neturėjo, susodino mus į mašiną ir nuvežė, kur palaidotas mūsų tėvas, parodė vietą, kur vyko mūšis.

O kai grįžome atgal, komisaras staigiai sustabdė mašiną ir pasakė: „Stai ir jie važiuoja!“ Tai Eugenija su vyru Antanu grįžo namo. Vingriai pakvietė mus į savo namus, nors jie patys po kelionės buvo išvargę. Padengė stalą, baltai paklojo lovas, kad pailsėtume po kelionės. O kitas dvi dienas vežiojo mus savo mašina, vaikščiojome pėsčiomis, kol viską mums išrodė, smulkiausiai išpasakojo apie mūšius, kurie vyko Anykščių žemėje. Mes daug ką sužinojome, kaip čia buvo kuriama Tarybų valdžia, daug išgirdome apie Lietuvos poelius ir rašytojus, apdailnavusius šį kraštą. Eugenija ir jos vyras, kuris taip pat mokytojas, mums taip nuoširdžiai, taip gražiai viską aprūdė, išpasakojo, kad iki šių dienų viskas pasiliko atmintyje.

Kaip rūpestingai prižiūrimi karių kapai. Didžiojoje memorialinėje lentoje tarp kelių kareivių yra ir mūsų tėvo pavardė. Anlink gėlės, švara ir tvarka. Mums buvo gera išgirsti, kad čia, karių kapinėse, išlydimi jaunuoliai į Tarybinę Armiją, kad čia užrišami kaklaraiščiai pilsiečiams vaikams į pionierių organizaciją.

Jau praėjo šešeri metai po to neužmirštamo susitikimo, tačiau mes palaikome ryšius ir dabar su Eugenija. Ji pirmoji mums siūnė žinėlę. O juk ji turi daugybę ir savų rūpesčių. Eugenija Anykščių 2-osios vidurinės mokyklos direktoriaus pavaduotoja. TSRS liaudies mokytoja.

Sirdingas ačiū tai už viską, už gerus jos darbus.
Ivano Anisimovičiaus
Korziukovo dukrė
NINA SELIVERSTOVA,
sūnūs VIKTORAS ir
ANATOLIJUS

TARYBŲ DARBAS

VISŲ BRANGIAUSIAS TURTAS

Eilinėje sesijoje Anykščių miesto Liaudies deputatų taryba apsvaistė, kaip įgyvendinamas šios tarybos praėjusių metų birželio 26 d. sprendimas „Dėl gamtos apsaugos įstatymo vykdymo“. Pranešimą padarė miesto Liaudies deputatų tarybos sveikatos apsaugos ir socialinio aprūpinimo nuolatinės komisijos pirmininkė B. Bagdzevičienė. Ji, o taip pat sesijoje kalbėjo KJK vyr. inžinierė Z. Zubauskienė, deputatai — MSMV viršininkas V. Cerniauskas, Anykščių kooperatyvo pirmininkas V. Rozmarica, poilsio namų „Silelis“ direktorius H. Stankevičius, rajono valstybinis gamtos apsaugos inspektorius J. Ramoška, miesto LDT

vykdomojo komiteto pirmininkas K. Pulkauninkas išsamiai nagrinėjo, kaip Anykščių mieste vykdomas gamtos apsaugos įstatymas. Buvo pažymėta, jog paskutiniaisiais metais daug padaryta sodinant naujus ir išsaugant esamus želdinius. Daugelis įmonių ir organizacijų rimtai susirūpino vandenų švara. Tas ypač pasakytina apie Anykščių MSMV ir kitas organizacijas.

Ir pranešėja, ir diskusijoje kalbėjo deputatai išskėlė ir pasireiškiančias negeroves. Nėra elementarios tvarkos prie Valstybinio gamybinio techninio žemės ūkio aprūpinimo komiteto rajono susivienijimo Anykščių remonto dirbtuvių. Į nutekamuosius

vandenį čia laisvai patenka degalai, tepalai ir kt. Netvarkingas rafkoopsąjungos naftos produktų sandėlis ir iš jo naftos produktai po didesnio lietaus grioveliu patenka į Sventąją. Miesto gyventojai paskutiniaisiais metais gerokai pasitvarkė, beveik visur išnyko piktžolynai, šiukšlynai. Bet šito nepasakys apie eilę įmonių ir organizacijų, kaip SRV, TSO ir daugelis prekybos įmonių. Be to, SRV dar vis laiku nesutvarko aplinkos apie šios statybos organizacijos pastatytus naujus statinius. Visa tai doko miesto vaizdą, naftos produktai užteršiami vandenys, nukenčia želdiniai. Kalbėju-

slėję pabrėžė, kad Bema, kurio nenori vykdyti gamtos apsaugos įstatymo, griežtesnė turėtų būti miesto tarybos administracinė komisija.

Sesija, be to, išsklausė ir apsvaistė socialistinio teistumo ir viešosios tvarkos apsaugos nuolatinės komisijos ataskaitą, kurią padarė šios komisijos pirmininkė, deputatė K. Jankūnienė. Buvo aptartas bei patvirtintas priemonių TSKP XXVI suvažiavimo nutarimus įgyvendinti planas.

Sesijos darbe dalyvavo ir kalbėjo rajono LDT vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas, rajono plano komisijos pirmininkas S. Puikys.

Svarstytais klausimais priimti atitinkami sprendimai.

„K. d.“ inf.

SPORTAS

Krepšinio varžybos

Rajono vasaros spartakiaados krepšinio varžybose kaimo kolektyvų grupėje dalyvavo 6 moterų ir 12 vyrų komandų. Moterų kovojų dviejuose pogrupiuose. Pirmajame pogrupyje, nepatyrę nei vieno pralaimėjimo, pirmąją vietą iškovojo Staškūniškio tarybinio ūkio moterų komanda, o antrajame pranešėnės už visas buvo „Vienybės“ kolūkio krepšininės. Todėl šių dviejų komandų susitikimas turėjo lemti, kuri komanda taps geriausia kaimo kolektyvų grupėje. Rungtynių eigoje pranašumą demonstravo „Vienybės“ kolūkio krepšininės, vadovaujamos kolūkio pirmininko P. Sidagio. Jos savo varžoves nugalėjo rezultatu 35:23 ir pirmą kartą tapo rajono čempionėmis.

Trečio laipsnio diplomai ir atminimo ženklai buvo įteik-

ti „Gintaro“ kolūkio krepšininėms, finalinėje kovojė nugalėjusioms „Ateities“ kolūkio sportininkėms. Vyrų grupėje, kur kovoję dvylika komandų, suskirstytų į du pogrupius, kovos buvo kur kas aštresnės ir įdomesnės.

Kovai dėl rajono vasaros spartakiaados nugalėtojo vardo finalinėje grupėje susitiko Staškūniškio tarybinio ūkio ir „Gintaro“ kolūkio krepšininės. Pranešėnės buvo Staškūniškio tarybinio ūkio krepšininės, vadovaujamos ūkio vadovo ir žaidžiančio trenerio J. Janyšiaus, kurie savo varžovus nugalėjo rezultatu 41:28 ir taip pat pirmą kartą tapo vasaros spartakiaados nugalėtojais. Antri buvo gintariečiai. Kovoje dėl trečios vietos susitiko „Puntuko“ ir „Lenino kelių“ kolūkių komandos. Jei pirmasis kėlinys vyko lygioje kovojė, tai antrajame — išryškėjo puntukičių, vadovaujamų R. Katkevičiaus, pranašumas. Jie pergalę pasiekė rezultatu 46:30. Komandos, užėmusios I-III vietas, buvo apdovanotos diplomais, o žaidėjai atitinkamu laipsnių diplomais ir žetonais.

J. Pajaujis

Kavarskan parkeliauja futbolas

Po septynerių metų pertraukos, šiemet kavarskiečiai vėl pasiryžo pasirungti su pajėgiausiais kaimyninių rajonų futbolininkų kolektyvais. Pirmosios rungtynės į Kavarską atvyksta Sirvintų „Sirvintos“ vienuolikė, LTSR „B“ grupės „Nemuno“ futbolo čempionato išvakarėse susitikau su Kavarsko „Atžalyno“ komandos kapitonu Anatolijum Firu ir paprašiau atsakyti į keletą klausimų.

— Kam pirmiausia turėtume būti dėkingi už pastangas atgaivinant kavarskiečių futbolo tradicijas?

— Kaip jau byloja pats komandos pavadinimas, kolektyvas visų pirma dėkingas „Atžalyno“ kolūkio vadovams. Šio valdybos pirmininkas Antanas Zibutis jautriai įsigilino į komandos interesus, suteikė visą reikalingą materialinę paramą, dalykiškai ir operatyviai pagelbėjo sprendžiant kitas starto išvakarėse iškilusias problemas. Suprantama, jog ryžtui išmėginti jėgas respublikos pirmenybėse daug įtakos turėjo ir komandos

narių didžiulė meilė futbolui, aistra ir noras nesiskirti su visų pamėgtu, emociu žaidimu.

— Sekantis klausimas siūlosi pats: kas gina šiandieninės komandos spalvas?

— Komandos amžiaus vardurkis — 24 metai. Salia ty, kurie pirmą kartą rengiasi išbėgti į žaliąją vėją, mąstysim ir tuos, kurie futbolo batalijose seniai nebe naujokai. Noriu paminėti Sergejį Makasejevą, Valdą Sičiūną, Albertą Jasikonį, Rimantą Avižą, Robertą Blažį, Rimą Kiaulevičių...

— Kokius puoselėjat planus?

— Starto išvakarėse apie planus kalbėti visuomet bangu... Ypač, kad nepažįstame varžovų, mažai ką esame girdę apie jų žaidimo lygį, braižą, fizinį pasirengimą. Beje, teks rungtis su Utenos, Kėdainių, Kupiškio, Rokiškio, Sirvintų, Ignalinos, Zarasų, Grigiškio ir kitais kolektyvais. Bemaž visi mūsų šaliai varžovai yra Aukštaitijos rajonų centrų futbolo rinktinės, turi sukauptę didelę šio žaidimo patirtį, stiprias tradicijas. Kas liečia tradicijas, tai jos kaip žinia, nemenkesnės ir Kavarske. visgi svajoti apie tokias aukštumas, kokios buvo pasiektos, pavyzdžiui, prieš dešimtį metų — šiandien būtų daugiau, negu drąsu. Tais laikais kavarskiečiai savo grupėje, kaip žinia, buvo vieni iš lyderių, o komandoje savo pirmuosius sportinius žingsnius pradėjo, augo ir brendo dargi tuometinės Vilniaus „Žalgirio“ meistrų vienuolikės vartininkas Rimantas Kalibatas... Šiandien komandos siekia kur kas kuklesni — pirmiausia įsitvirtinti savo lygoje, technškai ir fiziškai sustiprėti, sportinėse batalijose paruošti pamainą veteranams, turiningai ir prasmingai praleisti laisvalaikį.

Tad kavarskiečių futbolininkų startas respublikos čempionate tebus dar vienas gražus paliudijimas, kaip dėmesingai mūsų žiūrime į kūno kultūros ir sporto plėtotę.

L. Vakarais

KOLEKTYVINIS DARBAS

3 pal, 1981, V. 9

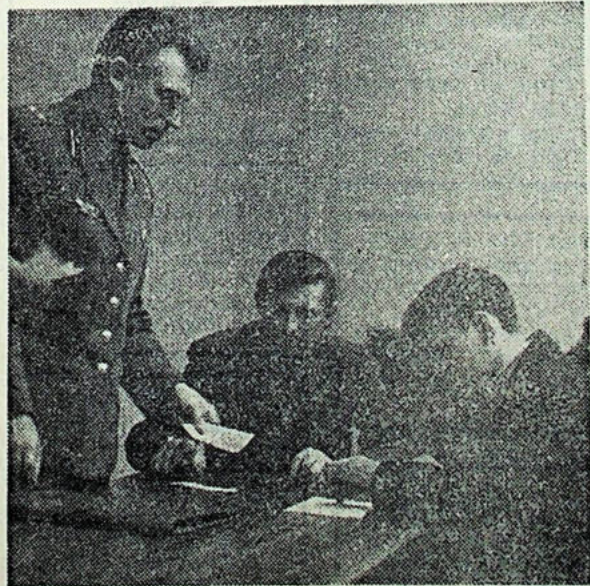
PALYDOS Į TARYBINĘ ARMIJĄ

Nemažai šaukiamojo amžiaus vaikinių buvo susirinkę į Anykščių kultūros rūmus, kur vyko palydų į Tarybinę Armiją šventė. Apie jaunuolių laukiančią kilnią pareigą — tarnavimą Tarybinėje Armijoje kalbėjo rajono karinis komisaras Stasys Liaugminas. Jis palinkėjo visiems vaikams garbingai atlikti šią pilietinę, patriotinę pareigą. LLKJS rajono komiteto atstovai išvykstantiems į Tarybinę Armiją jaunuoliams atminimui įteikė knygas. Apie savo ryžtą budriai saugoti Tėvynę kalbėjo išvykstantys į Tarybinę Armiją jaunuoliai.

Būsimiesiems kariams koncertą atliko Kultūros rūmų kaimo kapela.

NUOTRAUKOSE: Būsimasis karys pasirašo šaukimo į Tarybinę Armiją lapelyje; Kultūros rūmų salėje susirinkę į Tarybinę Armiją šaukiamojo amžiaus jaunuoliai.

Tekstas ir nuotr. V. SIAUCIONO

Išsaugokime nykstančius

UŽ GEGUŽĘ SU GEGUTĖMIS

Kiekvienas jaunas ar pagyvenęs žmogus, savo pažįstamo, pasisakiu: kad pirmą kartą girdėjo gegutės kukavimą, paklaus: „Ar piniginę turėjote kišenėje?“

Niekas netiki, kad gegutės pirmą kartą nugirstas kukavimas gali pastorinti piniginę, bet klausia ir tiek... Netikime ir kitais prietarais, susijusiais su pavasarine gegutės giesme. Vargiai turi pagrindą pasakojimas, kad metalai būna derlingi, kai gegutės pradeda kukuoti miškuose sužaliavus, o kai užkukoja medžiams neišsprogus, tai tais metais nieko gero netais. Tačiau iš paukščių parlekimo, vabzdžių ir kitų gyvūnų pasirodymo vienu ar kitu laiku fenologai daro kai kurias išvadas. O mes, gamtininkai, tikrai žinome, kad gegutės kukavimas — niekas kitas, kaip maloni, idomi giesmė. Idomūs ir patys giesmininkai. Jie nesuka lizdo ir neperi. Gegutės patelė padeda 16–22 kiaušinėlius į kelių sparnuočių lizdus. Daugiausia į baltųjų ir geltonųjų kelių, liepsnelių, devynbalsių, medšarkių ir kitų vabzdžių lizdus. Taip elgiasi mūšiškos raibosios gegutės. Tuo tarpu pasaulyje yra 128 gegučių rūšys. Iš jų kai kurios

suka lizdus ir peri, bet nekukoja, o gieda įvairiais kitokiais tonais.

Mūsų raibųjų jauniklis, išsiritęs iš kiaušinio, išstumia netikrusius savo „brolius“ ar „sesutes“, kitaip sakant giesmininkų vabzdžių lizdus. Vabzdžiai paukšteliai neatiskiria, kad tai gegučiukas, stropiai jį maitina. Todėl jis auga kaip ant mielių. Tačiau kartais pasitaiko ir didelių nesuipratimų, kai gegutė įmeta savo kiaušinių į uokšinių paukščių lizdą. Kartą būnant Dahūžių girtoje iš drebulės uokso kaišiojo galvą ir garsiai cypavo stambokas paukštis. Pasilipus prie lizdo buvo įsitikinta, kad gegučiukas nepalenda pro nedidelę genelio išskobą skylę medyje. Teko ją praplauti ir išlaisvinti jauną gegučiuką. Taip atsitinka labai retai, nes gegutės paprastai genelio „namais“ nebūna patenkintos. Joms pasukomis savo kiaušinių patogiau padėti į atvirus paukščių lizdus, ypač kurie būna priemškių krūmuose. Tiesa, pastaraisiais metais priemškių ir aplamai krūmai, vykstant išplėstinei melioracijai, laukų kultūrinimui, iškertami. Juose kaip tik ir daugiausia gyvena-

vo vabzdžiai sparnuočiai, kurių lizdeliuose gegutės padėdavo savo kiaušinius. Iš dalies dėl to retėja mūsų raibosios. Dar ir kitokios priežastys kenkia gegučių egzistavimui. Jos yra vien vabzdžių, o neretai vabzdžių chemikalais pertekę, dalis net imunitetą įgaivę, bet tokius sušę paukščiai suveda negyvybingus kiaušinius. Iš tokių retai beįsiriti jaunikliukas. Be to, tolimose kelionėse į pusiaujo Sacharą skrisdamas žiemoti ar pavasarį grįždamas gimtajam kraštan, neretai žūva. Stai kodėl vis rečiau beįsiritame gegučių: „Ku-kū, ku-kū...“

O jas turime globoti ne vien už skambų balsą, bet ir dėl to, kad raibosios gegutės labai naudingos biologinėje kovoje prieš augalų kenkėjus. Gegutės surenka šeriutus, plaukuotus vabzdžių vikšrus, kurių kiti vabzdžiai neličia.

Reikia pasakyti, kad gegutės renka vabzdžius ir kukuoja ne tik gegužės, bet ir birželio mėnesį. Po to, jos ruošiasi į kelionę. Svarbiausia, kad gegužėje neliktu me be gegučių!

P. SLEIKUS
Biologijos mokslų kandidatas

Kas čia žydi?

PLAUTĖ

Beržynai dar perregimi, tik pradėję skleistis pumpurus. Ir gelii dar nedaug. Geltonai žiburiuoja šilpniniai, pamiškės melsvai užtvindė žibuoklės, praskleidė violetiniai rūteniai, trispalvės našlės, geltonos vištapienės... Tuo laiku prazysta ir plautė. Anksti pavasarį iš tolo krinta akis. O kai sulapos medžiai, suvėsės žolynai, plautė užgesins savo žiedus ir mažai kieno pastebima žaltuos per vasarą.

Idomūs, maitintys savo spalva plautės žiedai. Vos prasiskleidę, jie būna rožiniai, vėliau pasidaro violetiniai, melsvi, kartais net balti. Ant vieno stiebelio — kelių spalvų žiedai. Lyg suskinta puokštė. Kodėl persirenginėja plautė vis kitokios spalvos drabužiais?

Yra tokia žiedus dažanti medžiaga, kurią botanikai vadina antocianu. Ką tik prasiskleidusiems plautės žiedams tas dažas suteikia rausvumo. Pabuvusiuose žieduose nuo atsiradusių šarminių antocianų melsvėja. Žiedlapiai bluka, tarsi žyla. Taip jie iš rožinių pasidaro violetiniai, melsvi. Ne visi plautės žiedai vienu metu prasiskleidžia. Todėl ji visokiais atspalviais puikuoja.

Anksti pavasarį pražydušią plautę susiranda bitės, kamanės. Prigludusios prie rausvo žiedelio jos geria saldų nektarą. O melsvus žiedus aplenkia. Juose jau būta vakar, užvakar. Ten jau nektaro nerasi.

Zalumos dar mažai. Miške, tarp medžių spindi margaspalvės plautės. Kol dar nepridengė ūksmė, skuba žydėti, vis kita spalva žiedus perrengti.

Raktažolė

Kvepia sprogstančiais beržais. Pievose, pakrūmėse sužibę pailgi, auksaspalviai žiedai. Pasistiebę aukštyn ant ilgoko stiebelio jie primena auksinių raktelių ryšulėlį. Todėl ši gėlė raktažolė vadinama. Nepaprasti tie rakteliai. Jais dūrys į šilumą, saulėtą dieną atrakinamos.

Raktažolė nesunku atskirti nuo kitų augalų ne tik iš jai būdingų žiedų. Pailgi, hanguotais kraštais jos lapai susiraukšlėję ir apaugę baltais aksominiais pūkeliais primena ertiuko kailį. Gausu tuose lapuose taip reikalingo pavasarį vitamino C. Todėl raktažolė nuo seno naudojama liaudies medicinoje kaip vaistas, ji gali atstoti ir salotas.

Raktažolės žieduose yra daug nektaro. Bet ne visiems saldumynų mėgėjams jis prieinamas. Tik kamanės, drugiai, turintys ilgą straubelį — nektaro „semtuvą“ — pasiekia pačiam žiedo dugne esantį nektarą ir būna dažni raktažolių svečiai.

Raktažolės auga daugelyje kraštų. Ir visur jos žmoniui mėgiamos. Nemažai apie raktažolę yra sukurta legendų. Sakoma, kad jos žiedeliai — aukso raktelius nykštukai nukalė ir aušroje užgrūdinę, kad tuose žieduose troliai gyvena ir dainas dainuoja.

Neretai raktažolė pamatysi ir prie namų, darželiuose auganti. Žmonės nori, kad ir palangėje aukso raktelių skambėtų...

V. Vasaris

Redaktorius
ST. VINCIONAS

Reikalinga

Anykščių sviesto gamyklai reikalingi autošaltkaičiai ir kūrikai darbai su vidutinio spaudimo katilais.

Kreiptis į gamyklos kadru skyrių darbo valandomis.

Administracija

„Svyturio“ kolūkiui reikalingas tekintojas.

Kreiptis į kolūkio valdybą arba skambinti telefonu 5-12-80.

Kavarsko varlotojų kooperatyvui reikalingas autoparduotuves vairuotojas.

Kreiptis į Kavarskas, J. Biliūno g. 7, arba telefonu 5-52-38.

Administracija

Anykščių kilnojama mechanizuota kolonai reikalingi įvairių specialybių darbininkai. Metu eigoje bus apdirbti gyvenamuoju plotu.

Dėl darbo sąlygų kreiptis: Anykščiai. Tarybų g-vė Nr. 4, j. KMK viršininką arba skambinti telefonu 5-17-77.

Administracija

Troškūnų KPTM-2 reikalingas aukštųjų arba specialybių turintis darbuotojas vyr. meist. pareigoms.

Kreiptis į direktorių darbo valandomis arba skambinti telefonais 5-63-75, 5-63-85.

Direktorius

TATJANAI MEDVEDEVAI

Tegu nuosirdūs užuotautos žodžiai paguodžia Jus liūdesio valandą, mirus mylimam broliui.

Vyno pramonės gamybinio susivienijimo „Anykščių vynas“ vyno-kalvados cecho darbuotojai

Parduodamas nusikėlinui gyvenamas namas su ūkiniais pastatais „Ateities“ kol., Puodžių km. Kreiptis: N. Elmininkai, j. A. Micelį, telef. 4-28-23.

VIDAI PREVELIENEI
Netekus brangaus žmogaus — tėvelio, nuosirdžiai užjaučiame.
Bendradarbiai

Gilaus liūdesio valandą, mirus mylimam broliui LIFANTIUI, nuosirdžiai užjaučiame STEPONĄ KARABLIKOVĄ.
Biržiečių, Bareikų, Aleksejevų, Nizurų ir Rinkevičių šeimos

POLINAI JAKIMOVAI
Leiskite nors keliais užuotautos žodžiais palengvinti Jūsų skausmą, mirus mylimam broliui, BGAK mezgiklos darbuotojai

JUOZUI PETRONIUI
Tegu nuosirdūs užuotautos žodžiai palengvina Jūsų skausmą, mirus mylimam tėveliui.
Jakiškio tarybinio ūkio dirbančiųjų kolektyvas

JANINAI KOGIENEI
Nuosirdžiai Jus užjaučiame dėl brangios sesers mirties.
Stirvydai, Zukauskai, Ratkai, Baltrantai

„Lenino kelių“ kolūkio valdyba, pirminė partinė ir profsąjunginė organizacijos nuosirdžiai užjaučia STEPONĄ KARABLIKOVĄ dėl mylimo brolio mirties.

Sunkia likimo valandą, mirus mylimam broliui, nuosirdžius užuotautos žodžius tariame ir liūdimės kartu su STEPONU KARABLIKOVU.

„Lenino kelių“ kolūkio statybininkai

ALBINUI KLICIUI
Reikiame nuosirdžiai užuotautą dėl mylimo tėvelio mirties.
Anykščių miško ūkio remonto dirbtuvių darbuotojai ir vairuotojai

VERONIKAI JURKŠTAITIENEI
Gilaus liūdesio valandą, mirus mylimam vyrui, reikiame nuosirdžiai užuotautą.
Elmininkų bandymų stoties eksperimentinio ūkio augalininkystės padalinio dirbantieji ir vadovai

POLINAI JAKIMOVAI
Gilaus liūdesio valandą, mirus mylimam broliui, nuosirdžiai užuotautą reikiame.
Statybininkų gatvės namo Nr. 4 II laiptinės gyventojai.

REGINAI PAULASKIENEI
Dėl mylimo brolio mirties nuosirdžiai užuotautą reikiame.
Bendradarbiai.

Nuosirdžiai užjaučiame VLADĄ SAUCIONĄ, mylimai motinai mirus.
„Gintaro“ kolūkio Zaviesiško sektoriaus mechanizatoriai ir vairuotojai

ONUTEI TUMENIENEI
Gilaus liūdesio valandą, mirus mylimai seseriai, nuosirdžiai užuotautą reikiame.
J. Biliūno gatvės namo Nr. 68 gyventojai.

Nuosirdžiai užjaučiame ELZĘ JANKAUSKIENE, mirus mylimam vyrui.
Anykščių VK darbuotojai

Mirus PETRUI JANKAUSKUI, daug nuosirdžių užuotautos žodžių skiriame velionio šeimai ir artimiesiems.
J. Biliūno gatvės namo Nr. 26 gyventojai

RIMANTUI JANKAUSKUI
Tegu nuosirdūs užuotautos žodžiai paguodžia Jus liūdesio valandą dėl mylimo tėvo mirties.
Dujų ūkio eksploatavimo kontoros darbuotojų kolektyvas

Anykščių rajono VRS Nežinybinės apsaugos poskyrio viršininką PETRĄ ZELBĄ, mirus mylimam broliui, nuosirdžiai užjaučia.
Padalinio darbuotojos

Mirus JONUI JURKŠTAIČIUI, reikiame nuosirdžių užuotautos žodžius velionio šeimai.
D. Maldeikytė, D. Šližys, G. ir V. Tuskeniai

TATJANAI MEDVEDEVAI
Gilaus liūdesio valandą, mirus mylimam broliui, reikiame nuosirdžiai užuotautą.
J. Biliūno gatvės namo Nr. 6 I-os laiptinės gyventojai

Reikosa

Nuosirdžiai dėkojame bendradarbiams, giminėms, kaimynams ir visiems, kurie užjautė mus ir padėjo laidojant mylimą vyrą ir tėvelį Antaną Sriubą.

Zmona ir vaikai

Nuosirdžiai dėkojame Žemės ūkio darbuotojų profesijos pirmininkui J. Krenauskui, Žemės ūkio valdybos, BGAK ir Kavarsko paviljono darbuotojams, giminėms, bendradarbiams, kaimynams, visiems, kurie užjautė ir padėjo mums, laidojant mylimą vyrą ir tėvelį Vladą Dagį.

Zmona ir vaikai

Nuosirdžiai dėkojame „Gimtosios žemės“ kolūkio inžinieriui Alg. Kazdailiui, vairuotojams S. Incūrai, J. Stakėnui, suteikusiems pirmąją medicininę pagalbą ir pristatiusiems į ligoninę sunkiai susižalojusį autoįvykio metu sūnų. Ačiū Jums už išgelbėtą sūnaus gyvybę.

Petras ir Vlada Vanagai

TATJANAI MEDVEDEVAI
Liūdesio valandą, dėl mylimo brolio mirties nuosirdžiai užuotautą reikiame.

Vyno pramonės gamybinio susivienijimo „Anykščių vynas“ vyno-kalvados cecho darbuotojai

Nuosirdžiai užjaučiame STEPONĄ KARABLIKOVĄ, mylimam broliui mirus.

Petro Gvirkos gatvės namo Nr. 5 ketvirtos laiptinės gyventojai

Parduodamas nusikėlinui gyvenamas namas su ūkiniais pastatais „Ateities“ kol., Puodžių km. Kreiptis: N. Elmininkai, j. A. Micelį, telef. 4-28-23.

Rinko Panevėžio spaustuves Anykščių skyrius, Pergalės 36. Spaudė Ukmergės spaustuovė, J. Janonio 31. Spausdinama rotacinė mašina. Indeksas 87262.

Išleista antradieniais ketvirtadieniais ir šeštadieniais puse „Pravdos“ formato. Tir. 11.247 Užsak. Nr. 774